

2021-02-11

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr AFN 2021/21

Arbets- och företagsnämnden

Politikerinitiativ – Motverka olaglig andrahandsuthyrning

Politikerinitiativ den 16 december 2020 av Filip Wiljander (M), Helena Edberg (KD), Mats Granath (L) och Anna Lööv (C).

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar redovisningen av de praktiska och legala förutsättningarna för att regelmässigt motverka olaglig andrahandsuthyrning och eliminera utbetalningar av ekonomiskt bistånd till protokollet. Politikerinitiativet anses därmed färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

Arbets- och företagsnämnden gav vid sitt sammanträde den 16 december 2020 arbetsmarknadsdirektören i uppdrag att

- föreslå åtgärder för att eliminera utbetalningar av ekonomiskt bistånd till personer som inte bor i den bostad de har angett.
- återkomma med förslag på hur ekonomiskt bistånd inte ska gå till olovlig andrahandsuthyrning.

Enhetens utredning visar att arbetsrutiner kring nyansökningar, granskningar, hembesök och felaktiga utbetalningar redan finns som stöd för att eliminera felaktiga utbetalningar kring andrahandsboenden. Däremot föreslås ett tillägg i nämndens riktlinjer för att förtydliga att lagstiftningen kring andrahandsuthyrning ska följas.

Arbets- och företagsnämnden föreslås notera redovisningen av de praktiska och legala förutsättningarna för att regelmässigt motverka olaglig andrahandsuthyrning och eliminera utbetalningar av ekonomiskt bistånd till protokollet

Förslagen i politikerinitiativet

Förslaget i initiativet är att föreslå åtgärder för att eliminera utbetalningar av ekonomiskt bistånd till personer som inte bor i den bostad de har angett samt att återkomma med förslag på hur ekonomiskt bistånd inte ska gå till olovlig andrahandsuthyrning.

Enhetens utredning och bedömning

Andrahandsuthyrning

Enligt Jordabalken 12 kap 39-40 §§ om andrahandsuthyrning regleras det sedan 1 oktober 2019 att den som hyr ut en lägenhet i andrahand måste ha värdens godkännande för det. Hyran som tas ut måste även vara skälig.

Riktlinjer

Enligt Nacka kommuns riktlinjer för ekonomiskt bistånd, senast reviderad 2017-05-23, fastställs att följa folkbokföringslagen om att personer ska vara folkbokförda där de bor och vistas. Avseende boendekostnad bör ett låginkomstperspektiv finnas i vad som är en rimlig boendekostnad. I Nacka kommun är Försäkringskassans norm för genomsnittshyra vägledande med möjlighet till individuella bedömningar i särskilda fall. Det pågår för närvarande ett arbete med att revidera riktlinjerna.

Arbetsrutiner

Enligt verksamhetens arbetsrutiner ska ett giltigt och av fastighetsägaren/värden godkänt andrahandskontrakt/skriftligt avtal alltid uppvisas vid ansökan om ekonomiskt bistånd för hyreskostnad. Skälen till detta är två; dels för att följa lagstiftningen om andrahandsuthyrning, dels för att sökande ska kunna få andra bidrag den har rätt till, som till exempel bostadsbidrag från Försäkringskassan.

I den grundutredning som genomförs vid nyansökan av ekonomiskt bistånd ska det fastställas att sökande bor på uppgiven adress samt att hyreskontraktet är giltigt och hyresnivån är skälig. I grundutredningen ska det även fastställas att inte fler personer är folkbokförda på adressen än vad som är uppgett och rimligt.

Kompletterande rutiner och checklistor finns för att årligen granska hyreskontrakt, folkbokföring, antalet boende per adress med mera för att fastställa att inga förändringar skett med tiden som ej uppgetts av den sökande. Vidare finns rutiner/arbetsätt som fastställer hur boendet ska utredas i de fall ansökningar slumpmässigt tas ut för granskning.

Hembesök

Enligt befintliga arbetsrutiner ska hembesök utföras vid nya ansökningar av ekonomiskt bistånd för personer som bor inneboende eller i andrahand. Detta för att bland annat fastställa vistelsen och att det är ett skäligt boende. Hembesök utförs även då en granskning påvisat att boendet behöver utredas ytterligare.

Felaktiga utbetalningar (FUT)

Det inträffar vid till exempel granskningar eller hembesök att förhållandena inte stämmer med vad som uppgetts vid ansökan. Vid misstanke om att ekonomiskt bistånd beviljats felaktigt utreds ärendet av FUT-handläggare. Om utredningen fastställer felaktigheter återkrävs det beloppet. Om det misstänkta bidragsbrottet uppgår till mer än 5 000 kronor görs en polisanmälan.

Sammantagen bedömning

Att förändra rutiner för att undvika att ekonomiskt bistånd utgår till olovlig andrahandsuthyrning anses inte nödvändigt då det redan finns ett flertal rutiner till stöd för detta. Då en revidering av nämndens riktlinjer för ekonomiskt bistånd nu pågår förslås dock ett tillägg om att andrahandsuthyrning ska vara godkänt av värden för att ekonomiskt bistånd ska kunna beviljas vid andrahandsboende.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär inga ekonomiska konsekvenser. Om förändringar ska genomföras bedöms det kunna ske inom befintliga resurser.

Konsekvenser för barn

Den mindre förändring av riktlinjerna som föreslås kan medföra tryggare boende för barnfamiljer. Genom värdens godkännande och att säkerställa en skälig hyra blir boendeformen andrahand något tryggare. Barnets rätt till en levnadsstandard som krävs för att gynna barnets utveckling säkerställs enligt artikel 27 i Barnkonventionen i och med detta.

Handlingar i ärendet

Bilaga: Politikerinitiativ den 16 december 2020 av Filip Wiljander (M), Helena Edberg (KD), Mats Granath (L) och Anna Lööv (C).

Pia Stark
Enhetschef
Etableringsenheten

Kirsti Kanttikoski
Biträdande enhetschef
Etableringsenheten